

kan blive afgjort, om disse Mennesker have Valgret eller ikke.

Jagb: Jeg kan ikke negte, at ogsaa indenfor min Erfaring foreligger der Exemppler, og det ikke saa faa, paa, at dygtige unge Mænd, der opfylde Mærkesbetingelsen og besidde de øvrige Kvalifikationer for Valgret, og dertil indtage saa selvstændige og betydningsfulde Stillinger, at de ubetinget bør have den, ere negtede Udøvelse deraf af den Grund, som det ærede Medlem har berørt, og derfor maa jeg stemme for Forslagets Fremme, skjøndt den Tanke, som Forslaget paa en juridisk afgjørende Maade skulde udtrykke, ikke efter min Opfattelse er saa usiagtig udtrykt, som ønskeligt var; men dette kan jo redresseres, inden Sagen er færdig fra dette Thing.

Octavius Hansen: Det viste sig ogsaa i det Foredrag, som det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds (H. Kruse) holdt, at der meget let kan komme forskellige Fortolkninger og Opfattelser af dette Begreb, selv om dette faas fast i den foreslaaede Form. Man kommer sandelig ikke derved ud over enhver Vanskelighed, og hvis der skulde gives Love i ethvert Tilfælde, hvor Underrettsdomme staa mod hinanden, eller hvor adskillige Individuers Interesse er krænkede, og hvor man ikke kan sige, hvad der er Ret i Landet, ville vi komme til at sidde her Næret rundt og give mange flere Love end hidtil. I Øvrigt var det ogsaa let paa en anden Maade at omgaa disse Bestemmelser, som de ere affattede af det ærede Medlem for Sorø Amts 3die Valgkreds (Zauber), saaledes at en Person, der utvivlsomt var i privat Tjenesteforhold og efter Grundlovens Mening ikke skulde have Valgret, dog i Følge den Fortolkning, her er gjort gjældende, kunde forbeholde sig sin Valgret. Det ærede Medlem for Ribe Amts 1ste Valgkreds vilde ikke gaa ind paa, at den Reservation, jeg omtalte, skulde være tilstrækkelig til at bevare Valgretten; men hvis man f. Ex. i en ren og skær Lyende-Kontrakt satte denne Bestemmelse: Enhver Lovlighed om Fortolkning af denne Kontrakt skal ikke kunne bringes for Retten, men afgjøres ved Boldgift, saa havde Vedkommende bevaret sin Valgret, og naar man først opdagede dette, vilde det blive den nærmeste Maade at komme bort fra den Bestemmelse i Grundloven, at den, som staa i privat Tjenesteforhold, ikke skal have Valgret. Realiteten af Sagen tale vi jo ikke om. Jeg finder, at det er en meget uheldig Bestemmelse i Grundloven, at den, der staa i privat Tjenesteforhold, ikke skal have Valgret, og jeg anser disse Gaardbestyrere og saa Mange, der staa i, hvad man vil kalde private Tjenesteforhold, for fuldstændig vel kvalificerede til at have Valgret. Men dette foreligger ikke. Her spørges, om vi skulle udsætte os for ad denne Omvei at skaffe Personer Valgret, som Grundlo-

ven har villet udlukke fra denne, om vi skulle udsætte os for Muligheden af, at Personer, som Grundloven utvivlsomt har villet udelukke, skulle faae Valgret gennem det foreliggende Forslag.

Zauber: Nei, det skal ikke være Diemebet med denne Lov at skaffe Personer Valgret, som Grundloven har villet udelukke fra Valgret, men derimod at skaffe Personer Valgret, som Grundloven har villet give Valgret, men som Kommunalbestyrelserne efter en seilagtig Opfattelse af Grundloven formene Valgret. Der er saa meget desto større Anseelse til at give en Lov derom, som det er de Færrestes Leilighed at bringe den Art Sager for Domstolene, skjøndt de have fri Proces, og skjøndt Valgloven letter dem den Art Sager saa meget som muligt, letter Vanskeligheden for dem ved at faae dem førte for Underretten. Naar saa Underretterne hist komme til een Afgjørelse, her til en anden, er der saa eller Ingen, som paa egen Bekostning ville føre en saadan Sag videre til Overretten og maaste til Høiesteret. Derfor faae vi vanskeligt en Overdomstols-Kjendelse, og der er intet af den Art Tilfælde, som endnu har naaet Høiesteret. Jeg tvivler meget om, at noget Tilfælde vil naae dertil, medmindre man vil arrangere et kunstigt Tilfælde, og det vil maaste endda ikke være udtømmende eller kunne afgive et Paradigma paa hele dette Forhold. Det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgkreds (Octavius Hansen) anseede over Tilbøieligheden til at ville give autentiske Fortolkninger af Grundloven. Lør jeg være saa fri at spørge ham, om Valglovens Bestemmelser overhovedet ere Andet end autentiske Fortolkninger af Grundloven, og særlig gjælder dette om §§ 1—6. Der staaer jo netop i § 2: „Ingen kan anses som Ubergttet, der ved Dom er funden skyldig i en i den offentlige Mening vanærende Handling“. Det er i allerhøieste Grad en autentisk Fortolkning. Fremdeles staaer der i § 4: „Ingen kan udøve Valgret, som nyder Understøttelse af det almindelige Fattigvæsen, eller som har modtaget nogen saadan Hjælp, medmindre den enten er tilbagebetalt eller estergiven“. Denne Bestemmelse er ogsaa tydeligere end den tilsvarende i Grundloven; men endnu mere gjælder dette om § 5, som lyder saaledes: „Saa kan Valgret ei heller udøves af den, som er under Værgemaal, eller hvis Bo er under Fallitbehandling“. Dette er i fuldeste Maade en autentisk Fortolkning af Grundlovens Ord, der lyde saaledes: „er ude af Raadigheden over sit Bo“. Nu er det med Hensyn til § 3 i Valgloven, hvor der staaer „privat Tjenesteforhold“, at vi attraa en lignende autentisk Fortolkning, og af de Grunde, der ere anførte, er der virkelig i meget høi Grad Trang dertil. Hvorvidt nu den autentiske Fortolkning, jeg har foreslaaet, er udtømmende, haaber jeg vil blive nærmere prøvet, dersom Sagen bliver henvist til det samme Udval, som vil blive ned-